

	Gäller från och med: 2020-01-01	Gäller till och med: 2021-12-31	Version: 3	Sida: 1(2)
Dokumenttyp: Riktlinje	Förvaltning Region Kalmar län			
Utfärdat av: Ivar Tjernberg	Beslutat av: Ingeborg Eriksson			

Riktlinjer för patientnära analysverksamhet (PNA) inom Landstinget i Kalmar län

Allmänna principer

All laboriemedicinsk service inom sjukvården syftar till att inom givna ekonomiska ramar ge patientvårdande enhet bästa möjliga beslutsunderlag. Detta innebär att de analyser som används för klinisk diagnostik i alla avseenden måste vara av tillfredsställande kvalitet, samt att all kommunikation mellan patientvårdande enhet och analysverksamheten måste fungera så att såväl överföring av analysresultat som patientens integritet säkerställs. Ovanstående gäller oavsett om analysverksamheten utförs patientnära eller vid centraliserat laboratorium.

Principer för patientnära analyser

Patientnära analysverksamhet skall endast förekomma i de sammanhang patientnyttan motiverar denna verksamhet och då man kan uppnå en tillfredsställande kostnadseffektivitet. Patientnära analyser kan delas in i olika grupper med avseende på indikation, frekvens och komplexitet. En typ av patientnära analyser utgörs av enkla så kallade ”kit” eller små analysinstrument avsedda för enstaka analyser. När sådana analyser har ett dokumenterat stort värde som beslutsstöd åt vanligt förekommande frågeställningar kan de rekommenderas som patientnära analyser. I vissa specialiserade verksamheter finns också ett behov av mer avancerad analysutrustning som uppfyller särskilda krav på korta svarstider och mindre provmängder, t.ex. inom intensiv-och neonatalvård. Införandet av patientnäraanalyserande får endast ske efter diskussion mellan företrädare för den aktuella verksamheten och närmast berörd laboriemedicinsk specialitet.

Samarbete med laboriemedicinska specialiteter

Patientnära analyser enligt föregående stycke kan bedrivas inom landstinget under förutsättning att den patientvårdande enheten har regelbundna kontakter med företrädare för den laboriemedicinska enhet som innehar relevant specialistkunskap för den aktuella analysen. Den särskilda kompetens som finns inom laboratoriespecialiteterna ska ligga till grund för val av analysmetoder, personalutbildning, kvalitetssäkring och kommunikation. Vid val av patientnära analyser ska landstingets kompetens i upphandlingsfrågor utnyttjas så att såväl ekonomiska som standardiseringsfördelar erhålls. Ingen ny utrustning får anskaffas för patientnära analysverksamhet utan att ett avtal finns mellan landstinget och den aktuella leverantören, samt kontakt har etablerats med företrädare för den aktuella laboratoriespecialiteten.

	Gäller från och med:	Gäller till och med:	Version:	Sida:
	2020-01-01	2021-12-31	3	2(2)
Dokumenttyp:	Förvaltning			
Riktlinje	Region Kalmar län			
Utfärdat av:	Beslutat av:			
Ivar Tjernberg	Ingeborg Eriksson			

För de berörda laboratoriemedicinska specialiteterna gäller att de ska bistå patientvårdande enheter med råd och anvisningar för inköp och utprovning av utrustning, analyslogistik och stöd i kvalitetssäkringsarbetet. I förekommande fall, då utrustningen också ansluts elektroniskt för automatisk vidarebefordran av resultat till patientjournal, bör omfattningen av arbetsinsatserna och kostnaderna skriftligt regleras i en överenskommelse mellan berörda verksamheter.

För att uppnå acceptabel patientsäkerhet krävs dokumentation av analysresultat i patientjournalens laboratedel. De instrument som elektroniskt kan anslutas till laboratedata-systemet för vidarebefordran av analysresultat automatiskt till patientdatajournal rekommenderas. Med elektronisk anslutning elimineras risken för manuella överföringsfel samtidigt som viss spårbarhet kan erhållas.

Patientnära analysverksamhet av större omfattning

En mer omfattande patientnära analysverksamhet än vad som beskrivits ovan bör inte bedrivas inom landstinget utan att särskilda skäl föreligger. Ett sådant skäl kan vara att man avser att förbättra vårdprocessen för vissa patientgrupper. I sådana fall ska verksamheten initialt utföras inom ramen för ett projekt under en begränsad tid och därefter utvärderas. Ett annat skäl för utökad patientnära analysverksamhet kan vara att vårdenhetens storlek och/eller geografiska läge motiverar vissa analyser med hänsyn till patientsäkerheten. Även sådan verksamhet ska utformas i samråd med de laboratoriemedicinska enheterna.

Ansvarsfördelning Laboratoriemedicin:

- Bistår med konsult hjälp i val av instrument
- Tillhandahåller metodbeskrivningar och är behjälpliga i utbildning
- Rådgivande vid instrumentproblem och oväntade resultat
- Elektronisk anslutning för svarsöverföring i tillämpliga fall
- Organiserar och ordnar utbildningar för PNA-ansvariga

Anslutande verksamhet:

- Har genom PNA-ansvarig huvudansvar för utrustningen (instrument och dess skötsel, reagens, stickor/testremsor/ kyvetter och deras förvaring och hållbarhet), kontrollverksamhet och dokumentation, att all laborerande personal har erforderliga kunskaper, utför metoder enligt metodbeskrivningar och därmed förses med tidsbegränsade behörighetsbevis.
- Namn på PNA-ansvarig lämnas till kontaktperson på laboratoriet
- Analyssvar alltid dokumenteras av utföraren och är spårbart.
- Medicinskt ansvarig ansvarar för varje enskilt analyssvar

Var god se bilagor vid start eller utökad PNA-verksamhet.